

GTÜSTÖ. KNEZT MŰVIT

GTÜSTÖ'S IDEJE: 1974.

TART.: TEMETKEZÉSI SZOKÁSOK VIZUÁLKONÉ'S

HERESZNTÉN

2 lap, - DUPLUM!

FÖLDRAJZI MUTATÓ: VIZUÁLK
HERESZNTÉ

STAKMUTATÓ: XIX, A, H,

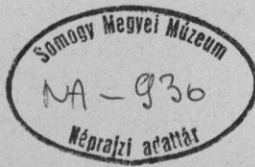
PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁROZÁS

ÁTVEZETVE AZ FÖTSEGES LTK. 2675-OS TETELE ALÓL

Adatközlő: Csikváz Ferencné
Vizvár
Gyűjtő: Knézy Judit

Temetkezési szokások Vizváron és Heresznyén.

A halottat Szentmihály-lován vitték ki, gyertyatartót a templomból hoztak, Babócsáról szereztek be a koszorukat.

Feketébe gyászoltak, ha mást nem, fekete kendőt vettek. Így volt Heresznyén is. Katolikus itt a lakósság. A fejnél fejfa van. Szalag van rajta, fehér törölközők. Mielőtt a pap jön kiteszik az udvarra a halottat, mellé gyertyatartó, a fejfa és a templomi kereszt. Most rendes damaszt abroszt kap a kántor és a pap.

A templomból hoznak nagy keresztet, azon is van egy kendő, meg a fejfán is, egy a kántornak, egy a papnak. Házivásson kendő volt korábban leginkább piros volt a hínje. Heresznyén egész keskeny volt, végén szőttés dísz fekete.

Heresznye 1940-es fotó

Legelől - fejjával 3 kisfiu fehérbe, unokája a halottnak, mellette templomi kereszttel és rajta is kendővel másik kisfiu fehérben. Elől a gyerekek, aztán a pap és kántor, aztán viszik a férfiak a halottat és aztán a menet.

A koporsóban alul a halottas lepedő és rá a szemfedél. Piros volt a lepedő dísz.

Keresztruhának piros hímés volt mindkét vége.

De volt hímés is keresztöltés, "kiverrás", "töltéssel" láncszemes pelenkáltás, összeöltés, száröltés, "sima" alakézimunkással és aztán laposöltés "töltés"

Nem járták körül a sirt. Házaspárnál egymás mellé temetik - csak kettő van egymás mellett. Ha előbb meghalt - egymásra is, ha 30-40 év különbséggel - homokos a talaj. Mindegyiknek külön fejfája van.

Lábbal viszik ki a halottat. Számára nem fektették.

Tükröt még most is latakarják hímzett abrosszal. Órát nem állították le. Fal mellé volt állítva az ágy, nem fordították be középre.

Ünnepi nadrág, fehér ing, fekete zokni, mellény.

Akinek van keresztgyereke, annak összekulcsolják a kezét, akinek nincs, annak mellé tették a halottnak.

Leányt menyasszonynak öltöztetik - fehérbe, koszorúval, legények viszik, a vőlegény vitte a fejfát, koszorúslányok is mennek mellette.

Zenével nem kísérték a halottas menetet. A fejfára virágcsokor ment rá - télen mivirág, tavasszal-nyáron minden meghívott visz kerti virágot, télen csak a családtagok.

Heresznyén mikor kísérik ki a halottat, most is mindenkinek adnak égő gyertyát a kezébe. A temetőkapuban nem állnak meg. Vizváron elviszik a temető közepén lévő kereszt elé. Régen Heresznyén kiengedték az állatokat, ha a gazda halt meg és vitték kifelé a koporsót.

Ha "vánkosba halt meg" az asszony /gyerekágy/ utána lóbálták a gyereket, hogy vigye el magával - mikor leengedték a sírba az asszonyt. Barátnőm mondta, hogy mikor meghalt a testvére, megfogatták vele a testvére ujját, sőt volt ahol meg is csókolgatták - hogy ne féljen tőle.

Kereszteletlen kicsit, - halva született, időtlent, a baba rögtön megkeresztelte, ugyanugy mint a pap, minket is a plébános ur tanított rá, hogy vízzel is meg lehet keresztelni, ha nem is szenteltel, hirtelen meghal a csecsemő.

Külön sort kaptak a gyerekek 10-15 éves korig a temetőben.

15 éves kortól számítottak eladólánynak, legénynek.

Vénlány is koszorút kapott - fátyol nem volt, a koszorút feltették a lány fejére ravatalozásakor, koporsó lezártakor mellé tették a koszorút, hogy a Szűzanya tegye rá.

Heresznyén egymás mellett volt egy család halottai - a mieink a fő helyen vannak a kő keresztnél. Ezért kellett fizetni. Szegényebbek nem tudták előre megvenni a helyet. Ez a rendelet megszűnt sorba kell menni ma a temetéssel.

Vizváron is vannak családok, akik egy helyre temetkeznek.

Van virrasztás - előnékesek vannak, nem a templomi ünneplőben mennek, de vasárnapi ruhában, feketében. 7-10 óráig volt a virrasztó, csak a család volt mellette, lámpát, villanyt égettek mellette egész éjjel. Koporsó fekete volt, a gyerekeké fehér, az asztalos festette. Brószakos halál esetén is fekete volt. Az üngyilkosokat nem harangozták ki. Férfit a lélekharang kétszer, nőt egyszer csendítik, rögtön a meghalás tényének megállapítása után. Ötször harangozzák ki a halottat.

Virrasztóba 50-en /férjemet 53-an/ különböznek a férfiak, nem imádkoznak. Végén "koszorukaláccsal" és borral kínálták a vendégeket.

Sírások - közvetlen a temetés előtt állnak meg rokon férfiak.

Temetés után a tor van és a sírások is részt vesznek.

Temetkezési szokások Vizváron és
Heresznyén.

A halottat Szentmihály-lován vitték ki, gyertyatartót a templomból hoztak, Babócsáról szereztek be a koszorukat.

Feketébe gyászoltak, ha mást nem, fekete kendőt vettek. Így volt Heresznyén is. Katolikus itt a lakosság. A fejnél fejfa van. Szalag van rajta, fehér törülközők. Mielőtt a pap jön kiteszik az udvarra a halottat, mellé gyertyatartó, a fejfa és a templomi kereszt. Most rendes damaszt abroszt kap a kántor és a pap.

A templomból hoznak nagy keresztet, azon is van egy kendő, meg a fejfán is, egy a kántornak, egy a papnak. Házivászon kendő volt korábban leginkább piros volt a himje. Heresznyén egéaz keskeny volt, végén szőttés dísz fekete.

Heresznye 1940-es fotó

Legelől - fejjával 3 kisfiu fehérbe, unokája a halottnak, mellette templomi kereszttel és rajta is kendővel másik kisfiu fehérben. Elől a gyerekek, aztán a pap és kántor, aztán viszik a férfiak a halottat és aztán a menet.

A koporsóban alul a halottas lepedő és rá a szemfedél. Piros volt a lepedő dísz.

Keresztruhának piros himes volt mindkét vég.

De volt himzés is keresztöltés, "kivarrás", "töltéssel" láncszemes pelenkaöltés, összeöltés, száröltés, "sima" alákézimunkással és aztán laposöltés "töltés"

Nem járták körül a sirt. Házaspárnál egymás mellé temetik - csak kettő van egymás mellett. Ha előbb meghalt - egymásra is, ha 30-40 év különbséggel - homokos a talaj. Mindegyiknek külön fejfája van.

Lábbal viszik ki a halottat. Szamára nem fektették.

Tükröt még most is latakarják himszett abrosszal. Órát nem állították le. Fal mellé volt állítva az ágy, nem fordították be középre.

Ünnepi nadrág, fehér ing, fekete zokni, mellény.

Akinek van keresztgyereke, annak összekulcsolják a kezét, akinek nincs, annak mellé tették a halottnak.

Leányt menyasszonynak öltöztetik - fehérbe, koszorúval, legények viszik, a vőlegény vitte a fejfát, koszorúslányok is mennek mellette.

Zenével nem kísérték a halottas menetet. A fejfára virágcsokor ment rá - télen művirág, tavasszal-nyáron minden meghívott visz kerti virágot, télen csak a családtagok.

Heresznyén mikor kísérik ki a halottat, most is mindenkinek adnak égő gyertyát a kezébe. A temetőképében nem állnak meg. Vizváron elviszik a temető közepén lévő kereszt elé. Régen Heresznyén kiengedték az állatokat, ha a gazda halt meg és vitték kifelé a koporsót.

Ha "vánkosba halt meg" az asszony /gyerekágy/ utána lóbálták a gyereket, hogy vigye el magával - mikor leengedték a sirba az asszonyt. Barátnőm mondta, hogy mikor meghalt a testvére, megfogatták vele a testvére ujját, sőt volt ahol meg is csókolgatták - hogy ne féljen tőle.

Kereszteletlen kicsit, halva született, időtlent, a baba rögtön megkeresztelte, ugyanúgy mint a pap, minket is a plébános ur tanított rá, hogy vízzel is meg lehet keresztelni, ha nem is szentelttel, hirtelen meghal a csecsemő.

Külön sort kaptak a gyerekek 10-15 éves korig a temetőben.

15 éves kortól számítottak eladólánynak, legénynek.

Vénlány is koszorút kapott - fátyol nem volt, a koszorút feltették a lány fejére ravatalozáskor, koporsó lezártakor mellé tették a koszorút, hogy a Szűszanya tegye rá.

Heresznyén egymás mellett volt egy család halottai - a mieink a fő helyen vannak a kő keresztnél. Ezért kellett fizetni. Szegényebbek nem tudták előre megvenni a helyet. Ez a rendelet megszünt serba kell menni ma a temetéssel.

Vizváron is vannak családok, akik egy helyre temetkeznek.

Van virrasztás - előénekesekek vannak, nem a templomi ünneplőben mennek, de vasárnapi ruhában, feketében. 7-10 óráig volt a virrasztó, csak a család volt mellette, lámpát, villanyt égettek mellette egész éjjel. Koporsó fekete volt, a gyerekeké fehér, az asztalos festette. Erőszakos halál esetén is fekete volt. Az üngyilkosokat nem harangozták ki. Pérfit a lélekharang kétszer, nőt egyszer csendítik, rögtön a meghalás tényének megállapítása után. Ötször harangozzák ki a halottat.

Virrasztóba 50-en /férjemet 53-an/ különülnek a férfiak, nem imádkoznak. Végén "koszorukaláccsal" és borral kínálták a vendégeket.

Sírások - közvetlen a temetés előtt ássák meg rokon férfiak.

Temetés után a tor van és a sírások is részt vesznek.